

Krzyż Wolności i Solidarności

<https://ipn.gov.pl/kwi/uroczystosci/41,Obchody-XXXV-lecia-narozdin-Solidarnosci-w-Potulicach-29-sierpnia-2015.html>
19.04.2024, 21:29

Obchody XXXV-lecia narodzin „Solidarności” w Potulicach
– 29 sierpnia 2015

29 sierpnia br. w Potulicach odbyły się obchody XXXV-lecia narodzin „Solidarności” z udziałem prezesa IPN dr. Łukasza Kamińskiego.

Uroczystości rozpoczęły się od mszy św. w Kościele pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny. Następnie zebrani przeszli na teren Zakładu Karnego w Potulicach, gdzie została odsłonięta pamiątkowa tablica poświęcona działaczom „Solidarności” i innych organizacji niezależnych internowanym i więzionym przez władze PRL po wprowadzeniu stanu wojennego 13 grudnia 1981 r.

W uroczystości wzięli udział m.in. wojewoda Ewa Mes, prezes IPN dr Łukasz Kamiński, dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku prof. Mirosław Golon, naczelnik Delegatury w Bydgoszczy Edyta

Cisewska, szef Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Stanisław Ciechanowski. Odświeżenie dokonali Antoni Stawikowski i Czesław Nowak, członkowie opozycji demokratycznej represjonowani przez władze komunistyczne. Tablicę poświęcił Biskup Bydgoski Jan Tyrawa. Na teren zakładu karnego udostępnionego przez władze więzienia weszło blisko 200 osób, głównie uczestników historycznych wydarzeń i ich rodzin.

Inicjatorem odświeżenia tablicy był wicemarszałek Senatu Jan Wyrowiński (był także internowany w Potulicach i Strzebielinku). Wykonał ją rzeźbiarz prof. Andrzej Borcz (Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika). Autorem tekstu inskrypcji i informacji historycznej jest dr Krzysztof Osiński, pracownik naukowy Delegatury IPN w Bydgoszczy.

Najbardziej znana forma represjonowania w tym miejscu więźniów politycznych miała miejsce w stanie wojennym, kiedy to w ZK w Potulicach utworzono ośrodek odosobnienia dla przeciwników władzy komunistycznej. Funkcjonował on od 13 grudnia 1981 r. do 31 marca 1982 r. W okresie tym bezprawnie przetrzymywano tu 207 osób związanych z NSZZ „Solidarność”, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Niezależnym Zrzeszeniem Studentów, Konfederacją Polski Niepodległej i tzw. opozycją przedsierpniową. 148 spośród tych osób pochodziło z woj. toruńskiego, 55 osób z woj. bydgoskiego i po jednej osobie z woj. lubelskiego, słupskiego, szczecińskiego i wrocławskiego.

Fragment informacji historycznej dr. Krzysztofa Osińskiego

Dalsza część uroczystości odbyła się w Sali Balowej Pałacu Hrabiny Anieli Potulickiej. Zebrany zaprezentowano książkę wydaną przez IPN pt. „»Nigdy przed nocą nie ugnieemy szyi«. Obóz internowania w Potulicach 1981–1982” której autorami są Sylwia Galij-Skarbińska i Wojciech Polak. Wydarzeniu towarzyszyła wystawa IPN [„Zwycięska dekada”](#).

Następnie odbyła się ceremonia wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności dwudziestu czterem działaczom opozycji antykomunistycznej w PRL. Aktu dekoracji dokonał Prezes IPN dr Łukasz Kamiński.

Odnaczeni zostali:

KRZYŻEM WOLNOŚCI I SOLIDARNOŚCI

- Borucki Zygfryd Włodzimierz
- Heldt Zbigniew Leszek

- Kallas Marian Ksawery
- Kokot Maria Helena
- Koziółek Jan
- Kozłowski Leonard Wojciech
- Kuczkowska Alicja Ewa
- Kupiturski Jan Józef
- Kwiatkowski Jan
- Liebersbach Adolf Ludwik
- Madrak Kazimierz Andrzej
- Niejadlik Tomasz
- Olszewski Stefan Jan
- Pietrusa Jadwiga Teresa
- Skrzypczyński Wiesław
- Sochowski Roman Stanisław
- Stanisławska Marianna
- Tyc Andrzej
- Wieczorek Jerzy Władysław
- Wilkans Władysław Marian
- Wiśniewski Stanisław Wojciech
- Żłobecki Andrzej

pośmiertnie:

- Bucholc Janusz
- Waśkiewicz Tadeusz Edward

PLIKI DO POBRANIA

[Noty biograficzne KWIS Potulice 2015.docx \(docx, 33.8 KB\)](#)